

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Анастасія РАКАЄВА, 03.09.1997 року народження, освіта вища: у 2020 році закінчила Державний вищий начальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», здобула ступінь вищої освіти магістр за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія», з 2021 року по нинішній час асистент кафедри фізичної терапії, ерготерапії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, виконала освітньо-наукову програму «Фізична терапія, ерготерапія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.117, утворена наказом № 1071 від в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, від 23 грудня 2024 року, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради- Лідії ШЕРЕМЕТИ - доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри терапії, реабілітації та морфології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів - Зіновія ОСТАПЯКА - доктора медичних наук, доцента, професора кафедри теорії та методики фізичної культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Едуарда ЛАПКОВСЬКОГО - кандидата медичних наук, проректора з науково педагогічної роботи, професора кафедри терапії, реабілітації та морфології (за сумісництвом) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів -

Катерину ТИМРУК-СКОРОПАД - доктора наук з фізичного виховання і спорту, професора, професора кафедри терапії та реабілітації Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;
Сергія ФЕДОРОВА - доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри терапії, сімейної та екстреної медицини післядипломної освіти Івано- Франківського національного медичного університету.

на засіданні 4 березня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я Анастасії РАКАЄВИЙ на підставі публічного захисту дисертації «Корекція респіраторних та саркопенічних проявів постковідного синдрому в осіб похилого віку засобами фізичної терапії» за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано- Франківськ.

Науковий керівник: Марія АРАВІЦЬКА, кандидат медичних наук, доцент, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, професор кафедри терапії, реабілітації та морфології.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні науково-теоретичних отриманих результатів полягає в обґрунтуванні науково-теоретичних засад для створення комплексної програми фізичної терапії для осіб похилого віку з респіраторними та саркопенічними проявами постковідного синдрому, а саме:

вперше:

- вперше на підставі аналізу динаміки респіраторних та саркопенічних проявів постковідного синдрому науково обґрунтовано та апробовано комплексну програму фізичної терапії в довготривалому періоді реабілітації для осіб похилого віку, визначальними особливостями якої є виконання терапевтичних вправ різної спрямованості, Otago exercise programme, постізометричної релаксації, телереабілітації, освіти пацієнтів;

- вперше комплексна програма фізичної терапії побудована з позицій корекції саркопенії у пацієнтів похилого віку не тільки як нереспіраторного прояву постковідного синдрому, але і як геріатричного синдрому, який перебігає на фоні інших (фізичних, психічних, соціальних) - мальнутріції, старечої астенії, ризику падіння, депресії.

удосконалено:

- теоретичні уявлення щодо теоретичної перспективності й доцільності застосування терапевтичних вправ, Otago exercise programme, постізометричної релаксації, телереабілітації, освіти пацієнтів похилого віку з респіраторними та саркопенічними проявами постковідного синдрому у довготривалому періоді реабілітації;

- наукові підходи до розробки програм фізичної терапії для осіб з ознаками постковідного синдрому, зокрема пацієнтів похилого віку з геріатричними синдромами;

- рекомендації щодо методичних особливостей призначення терапевтичних вправ, Otago exercise programme, постізометричної релаксації, телереабілітації, освіти пацієнтів на перебіг та покращення стану осіб похилого віку з постковідним синдромом та їх вплив на респіраторні та саркопенічні симптоми;

набули подальшого розвитку:

- дані про особливості функціонального стану організму осіб похилого віку з постковідним синдромом з позицій оцінювання вираженості респіраторних та саркопенічних його наслідків диференційовано та їх загальних наслідків: обмежень рухової активності, порушень рівноваги, балансу, рівня депресії, м'язової слабкості, астено-вегетативного синдрому як обґрунтування особливостей створення програми фізичної терапії;

- положення про позитивний вплив засобів фізичної терапії на показники сили м'язів, рівноваги, фізичного стану загалом, респіраторної функції в осіб похилого віку з патологією органів дихання та геріатричними синдромами;

- теоретичні уявлення про значущі чинники, які зумовлюють особливості клінічного перебігу постковідного синдрому в осіб похилого віку - наявність респіраторних дисфункцій, ознак геріатричних синдромів (саркопенії, ризику падіння, мальнутріції, депресії), астено-вегетативного синдрому.

Практичне значення одержаних результатів полягає у створенні науково обґрунтованої комплексної програми фізичної терапії для осіб похилого віку з постковідним синдромом, що сприяло зменшенню вираженості її респіраторних та саркопенічних проявів, пов'язаних із дихальною дисфункцією, м'язовою слабкістю, порушеннями рівноваги, ризиком падіння, депресією шляхом покращення респіраторних резервів, зменшення ознак м'язової слабкості, мальнутріції, покращення статичної та динамічної рівноваги, зменшення проявів депресії та астено-вегетативного синдрому; визначенні критеріїв вибору, послідовності, дозування та параметрів застосування засобів фізичної терапії.

Практичні розробки дисертаційного дослідження використані у діяльності відділення фізичної та реабілітаційної медицини комунального некомерційного підприємства «Городенківська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» Городенківської міської ради (Городенківська міська громада Коломийського району Івано-Франківської області), відділення реабілітації та відновного лікування комунального некомерційного підприємства «Центральна міська клінічна лікарня Івано-Франківської міської ради», центру реабілітації комунального некомерційного підприємства «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради», зокрема, вдосконалені програми реабілітації осіб похилого віку з ПКС та саркопенією, що підтверджено актами впровадження.

Теоретико-методичні розробки дослідження використовуються у навчальному процесі кафедри фізичної терапії та ерготерапії Івано-Франківського національного медичного університету (при викладанні курсу «Вікові та тендерні особливості фізичної терапії»); кафедри терапії, реабілітації та морфології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (при викладанні курсу «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів»), що підтверджено актами впровадження.

Розроблена комплексна програма фізичної терапії може бути використана в діяльності фізичних терапевтів, ерготерапевтів, лікарів фізичної та реабілітаційної медицини та інших фахівців мультидисциплінарної реабілітаційної команди спеціалізованих реабілітаційних відділень та центрів пульмонологічного, терапевтичного, геріатричного та загального профілю.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації - 220 сторінок, з них основного тексту 140. Дисертація містить 32 рисунки, 35 таблиць та 15 додатків на 36 сторінках. Список використаних джерел містить 228 найменувань.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти,

наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації: 3 статті у фахових виданнях України категорії «Б» (1 публікація є одноосбною, 2 публікації у співавторстві); 2 статті — у періодичному виданні, включеному до наукометричної бази Scopus; 5 тез конференцій у матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Ракаєва А.Є. Динаміка маркерів нутритивного статусу, астеничних та респіраторних проявів постковідного синдрому в осіб похилого віку під впливом реабілітаційного втручання. *Art of Medicine*. 2024. 29(1). 142-148.

DOI: <https://doi.org/10.21802/artm.2024.1.29.142>

URL: <https://art-of-medicine.ifhmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/1150/953>

2. Ракаєва А.Є. Корекція явищ саркопенії у пацієнтів похилого віку з постковідним синдромом засобами фізичної терапії. *Rehabilitation and Recreation*. 2024. 18 (1). 124-132. (SCOPUS)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.13>.

URL: <https://health.nuwm.edu.ua/index.php/rehabilitation/article/view/456/385>

3. Rakaieva A.E., Aravitska M.G. Study of the effectiveness of rehabilitation intervention for the correction of symptoms of asteno-vegetative syndrome in elderly persons with the consequences of coronavirus infection. *Rehabilitation and Recreation*. 2024. 18 (3). 41-50. (SCOPUS)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2024.18.3>.

URL: <https://health.nuwm.edu.ua/index.php/rehabilitation/article/view/502>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Лідія ШЕРЕМЕТА - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри терапії, реабілітації та морфології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Зіновій ОСТАПЯК - доктор медичних наук, доцент, професор кафедри теорії та методики фізичної культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Едуард ЛАПКОВСЬКИЙ - кандидат медичних наук, професор, проректор з науково педагогічної роботи, професор кафедри терапії, реабілітації та морфології (за сумісництвом) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Катерина ТИМРУК-СКОРОПАД - доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри терапії та реабілітації Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Сергій ФЕДОРОВ – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри терапії, сімейної та екстреної медицини післядипломної освіти Івано-Франківського національного медичного університету.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.117 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Анастасії РАКАЄВІЙ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Лілія ШЕРЕМЕТА